

**Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ
CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATA**

✉ 8700 Marcali, Dózsa Gy. u. 9. ☎ 85/311-102, 510-355

Fax: 85/510-355

E-mail: csaladsegito@szocialiskozpont.hu

Ügyiratszám: ASZ/ ^{150 - 11} / 2018.

Tárgy: Vése gyermekvédelmi
beszámolóhoz értékelés készítése

Ügyintéző: Pápai Ibolya

Hiv.sz.:

A család- és gyermekjóléti feladatok ellátásának 2017. évi tapasztalatai

Marcali Város Önkormányzata a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon keresztül az alábbi személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat biztosítja:

I.) gyermekjóléti szolgáltatás

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

II.) gyermekek napközbeni ellátása

Bölcsőde

III.) gyermekek átmeneti gondozása

Önálló helyettes szülő

Értékelés

I.) Gyermekjóléti szolgáltatás

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

2016. évben szolgálatunk működésében változások történtek:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2016.01.01-től a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon belül működő önálló szakmai egység, amely szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat ellátási területe: Marcali, Sávoly, Nagyszakácsi, Vése, Varásló, Nemesdéd, Somogyzsitfa, Csákány, Somogysámson, Szőkedencs, Nemesvid és Somogysimonyi.

Vésén a 0-18 éves lakosság szám 10 fő volt. A 18 év alattiak lakosságon belüli aránya 13,6%. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma 83 fő. Ez a 18 év alattiak 82% -a.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat személyi feltételei megfelelnek a 15/1998. NM rendelet 1. számú melléklet I. 1. a) pontjában foglalt szakmai létszám irányszámainak és a létszámminimum normáinak. A szolgálatnál négy családsegítői státusz biztosított, melyből kettőt helyettesítéssel láttunk el.

Személyi feltételek Család- és Gyermekjóléti szolgálat

Az ellátási terület családsegítők közötti felosztása elsősorban a 15/1998. NM rendelet 1. számú mellékletében szabályozott-, egy családsegítőre jutó létszámminimumok figyelembevételével történt.

Vésén élő lakosság ellátását végző szakemberek száma:

- 1 fő családsegítő

A családsegítők számára az intézmény biztosítja a vonatkozó jogszabályok által kötelezően előírt továbbképzéseken való részvétel-, valamint szakmai helyettesítés és az esetmegbeszélés lehetőségét.

A szolgáltatás építészeti és tárgyi feltételei az intézmény székhelyén teljes mértékben biztosítottak. Az elhelyezésül szolgáló épület a városközpontban, jól megközelíthető helyen található (Dózsa Gy. u. 9.), részben akadálymentes.

A szolgálat rendelkezésére áll: a családsegítők munkavégzését biztosító irodahelyiség, a szolgálatot felkeresők számára váróhelyiség és a négy szemközti beszélgetés biztosításához külön iroda, interjúszoba. A családsegítők közlekedése Marcali területén kerékpár-, és intézményi gépkocsi rendelkezésre bocsátásával-, a vidéki településeken intézményi gépkocsival megoldott.

A szakmai munkát hivatalos, elektronikus jogszabálytár, 1 db asztali számítógép, 2 db laptop, internet hozzáférési lehetőség, adatrögzítést biztosító mobil eszköz segíti. A területi munka hatékonysága érdekében a családsegítők számára mobiltelefon biztosított.

A társulás településein az ügyfélfogadás feltételei – irodahelyiség, ügyfélváró – legtöbb helyen adottak.

Gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai

1. A család- és gyermekjóléti szolgálat a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a) gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése**

A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése 7 esetben történt.

- b) családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése**

Nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy ezekhez történő hozzájutás megszervezése 15 esetben történt.

- c) **válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájárulásának szervezése,**

Válsághelyzetben lévő fiatalos várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása nem fordult elő.

Családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájárulás szervezésére nem került sor.

- d) **szabadidős programok szervezése:**

Szabadidős programok szervezésére Vésén nem került sor.

e) hivatalos ügyek intézésének segítésére 20 alkalommal került sor.

2. A család- és gyermekjóléti szolgálat feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a) **veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben**

A gyermekjóléti szolgálat szervezi és kezdeményezi a Gyvt. 17.§-ában meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben.

A vonatkozó 15/1998. NM rendelet 9. § (3) bekezdésének megfelelően az együttműködés, valamint tevékenységünk összehangolása céljából, előre meghatározott témakörben 2017. évben 6 szakmaközi megbeszélést szerveztünk, amelyeken a 118 meghívottból mindössze 48-59 fő (40-50%!) jelent meg, ez a 2016. évi 28%-hoz képest javult.

A témák a következők voltak:

1. Az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival történő kötelező együttműködés.
Előadó: Pápai Ibolya szakmai vezető
2. Közösségben előforduló fertőzések, teendők.
Előadó: Tüskéné Szikora Edit
3. Serdülőkori krízisek, és amikor a szülő nehezen kezelhető.
Előadó: Szalay Miklós pszichológus
4. Sok problémás gyermekek az általános iskolákban, megoldási lehetőségek.
Előadó: Györei István a Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola Mikszáth Kálmán Utcai Általános Iskolájának igazgatója
5. A védelemben vételi eljárás folyamata.
Előadó: Hartmann László gyámügyi szakügyintéző
6. Korai észlelés a területi védőnői munkában, kapcsolódás a gyermekvédelmi munkához
Előadó: Tóth Noémi védőnő

- b) **a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése**

A szolgálat által gondozásba vett gyermekek veszélyeztetettségének fő oka Vésén 100 %-ban környezeti ok volt.

A családsegítő családi konfliktust (2), és gyermeknevelési problémákat (5), mint környezeti veszélyeztető okokat tárta fel.

A kialakult problémák megoldásában a családokat az alábbi szakmai tevékenységekkel segítettük: információnyújtás (43), segítő beszélgetés (34), családlátogatás (124), hivatalos ügyekben való közreműködés (20), tanácsadás (13), adományközvetítés (12).

Új családgondozásba vételre 2 esetben került sor, mind a 2 esetben a jelzőrendszer kezdeményezte a szociális segítőmunkában való részvételt.

c) a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása

2018. február 28-án a jelzőrendszeri tagok írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeltük 2017. évre vonatkozóan az általunk ellátott 12 településen a gyermekjóléti alapellátások valamennyi formáját.

Vése területére vonatkozóan 4 jelzést kaptunk az alábbi személyektől, szervezetektől:

1. köznevelési intézmény	2
2. egészségügyi szolgáltató	2

A jelzőrendszeri tagjaival való együttműködés tapasztalatai (írásos beszámolók alapján)

- Gyermekek időnkénti gondozatlansága, hiányos, vagy ápolatlan öltözete (főleg óvodás korban)
- Szülői kötelezettségek elmulasztása, szülői együttműködés hiánya, a gyermekek óvodai, iskolai életével kapcsolatos érdektelenség (szülői értekezleteken való megjelenés elmulasztása, hiányzó tanfelszerelés)
- Következetlen szülői nevelés, a szülői tekintély kialakításának hiánya, vagy a gyermek már kisebb korában elvesztése
- Családokban lévő feszültség, türelmetlen szülők, a megfelelő szülői példamutatás hiánya, melyek kihatnak a gyermekek érzelmi életére, megromlott családi kapcsolatok
- A serdülőkorúak esetében gyakori a csavargás, antiszociális baráti kör
- Rossz lakásviszonyok (alacsony komfort fokozat, gyermekeknek nincs saját szobájuk, közös szobában alszik több nemzedék)
- Egészségtelen életmód, szenvedélybetegség a családban (főleg az alkoholfogyasztás)
- Rossz anyagi körülmények (tartós munkanélküliség miatt, jövőkép hiánya, pénzbeosztási problémák)
- Az oktatás - nevelés felelősségének teljes áthárítása a köznevelési intézményekre
- Iskolás (általános iskola felső tagozat, középiskola) gyermekek tanulás iránti motiválatlansága
- Iskolás gyermekeknél a hiányzások nem a házirendnek megfelelő igazolása, emiatt igazolatlan mulasztások megjelenése
- Az igazolatlan mulasztások kezelésére a törvények által biztosított szankciók nem jelentenek visszatartó erőt
- Az igazolt hiányzások kapcsán a háziorvosok partnerként való megjelenése
- A nem tanköteles tanulók kimaradása az iskolából, munkanélkülisége, céltalanság, motiváció hiánya, fiatalok szenvedélybetegsége.

- A napközben csellengő, főleg középiskolás korú gyermekek ellenőrzésének hiánya a rendőrség részéről
- Iskolás gyermekek súlyos magatartásproblémái, egymás közötti agresszív viselkedésük; ezek kezelésének hiányosságai (iskolapszichológus hiánya, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pedagógiai asszisztensek alacsony száma)
- Szakértői vizsgálatokon, orvosi vizsgálatokon, pszichológiai foglalkozásokon való megjelenések elmulasztása
- A jelzések túl későn (többnyire az általános iskola felső tagozatából) érkeznek szolgálatunkhoz, illetve a Gyermekek- és Ifjúságpszichiátriai Gondozóhoz.

Pozitívumok, sikerek, a jelzőrendszeri tagok szolgálatunkkal való együttműködésében

- A szakmaközi megbeszéléseken valamelyest nőtt a részvételi arány.
- A védőnő kollégák időben jelezték a gyermekes családokkal és a várandósokkal kapcsolatos problémákat, ezáltal a prevenció meg tudott valósulni.

A jelzőrendszer működését Vésén jónak ítéljük meg, a szakemberek jelzési- és együttműködési kötelezettségüknek eleget tettek.

d) tájékoztatás adása az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről

Nem fordult elő ilyen eset.

3.A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat.

Iskolai szociális munkát nem biztosítottunk.

4. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását**

A család- és gyermekjóléti szolgálat 2017. évi működési adatai Vése településen:

Forgalom: 246

Családlátogatás: 124

Szociális segítőmunkában részesülő családok száma Vésén: 7 család 13 gyermek

Részletezve, a családgondozások típusai szerint:

- *szociális segítőmunka* -4 család 7 gyermek
- *védelemben vétele* alatt álló 1 család 2 gyermek volt
- *nevelésbe vétel* alatt álló gyermek szülőjével végzett szociális segítőmunka 1 család 3 gyermek volt
- *utógondozás* - szakellátásból 1 családjába visszakerült 1 gyermek volt.

2 gyermek- illetve fiataikorú esetén sikeres szociális segítőmunka kapcsán zártuk le a gondozást.

- b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében**

Konfliktuskezelésre két alkalommal került sor. Válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás megoldásának elősegítésére nem került sor.

ca) kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét; és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni

15 esetben közvetítettünk ügyfelet mentálhigiénés, káros szenvedélyek megelőzését célzó-, egészségügyi, jogi, gyermeknevelési tanácsadás igénybevételére.

cb)³⁰⁰ szociális alapszolgáltatások igénybevételét,

Nem kezdeményeztük Vésén szociális alapszolgáltatások igénybevételét.

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

Nem kezdeményeztük egészségügyi ellátások igénybevételét.

cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Nem kezdeményeztük pedagógiai szakszolgálat igénybevételét.

5. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

a) a családgondozás biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához

1 esetben végeztünk szociális segítőmunkát nevelésbe vétel alatt álló 3 gyermek szülőjével.

b) utógondozás biztosítása a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez

- Egy család 1 gyermeke esetében láttunk el utógondozói feladatokat (a gyermek ezt megelőzően a nevelésbe vett gyermekként lakásotthonban élt).

II.) Gyermek napközbeni ellátása - Bölcsőde

A bölcsőde, a kistérségi társulás 37 településéről fogadja azokat a családban nevelkedő, 3 éven aluli gyermekeket, akiknek a napközbeni ellátását szüleik nem tudják biztosítani.

Feladat jellegét tekintve napos bölcsődeként működik 4 gyermekcsoporttal.

Személyi feltételek:

- 1 szakmai vezető
- 8 kisgyermeknevelő
- 2 bölcsődei dajka
- 1 fő szerződéses gyermekorvos heti 1 órában

Férőhelyek száma: **52**, férőhely kihasználtság **90,38%**volt.

2017. évben a nyilvántartásban szereplő gyermek száma **91** volt. Az év során **43** gyermek ellátását szüntették meg, és **46** fő került felvételre. A kistérségből összesen **14** gyermek ellátására került sor.

Kapacitáskihasználtság **92,17%** volt.

Veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, jelzésre okot adó helyzet nem volt az elmúlt évben.

A családok támogatása, a családi nevelés kiegészítése alapfeladataink körébe tartozik, melyhez családtámogató programok szervezésével (családi rendezvények, szülőértekezletek, nevelést segítő szakemberek előadásai) nyújtottunk segítséget a családban felmerülő nevelési

nehézségekre, s mindeközben megtapasztalhatták a családok azt, hogy a közösségnek megtartó ereje van.

A bölcsőde, kötelező feladatán túl térítés ellenében 2 szolgáltatást működtetett:

1. **Játszócsoport:** célja, hogy a közösségbe nem járó gyermekek az édesanyjukkal együtt játszhatnak az intézmény által megteremtett kedvező körülmények között, illetve heti egy alkalommal komplex fejlesztést megvalósító, ún. Babóca tornán vehettek részt.

Játszócsoportot 161 gyermek (havi átlag 13 fő) 230 órában vette igénybe.

2. **Sószoba:** célja a felső légúti megbetegedések, asztma, asztmatikus tünetek, bőrbetegségek gyógyulásának segítése, a gyógyulási folyamat felgyorsítása, illetve a betegségek megelőzése. A sószobát 4 gyermek 3,5 órában vette igénybe.

2017-ben beadott pályázatok:

- Humán Köznevelési Egészségügyi és Szociális bizottság pályázatával **Prevenációs klub az esélyegyenlőségért IV.** elnevezésű programra 319.970 Ft támogatást,
- Civil Kapcsolatok Kulturális Idegenforgalmi, Sport és Ifjúsági bizottság pályázatával **Családi Ficánka Sportdélután** nevű programunkra pedig 100.000 Ft támogatást nyert az intézmény.

III. Gyermekek átmeneti gondozása

Család-és gyermekjóléti szolgálat szakmai felügyelete mellett.

2017. évben az önálló helyettes szülői ellátás megszűnt, helyettes szülő hiánya miatt.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2017. évben szolgálatunknál nem volt ellenőrzés.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

- Szakmaközi megbeszéléseken, esetmegbeszéléseken a meghívottak tájékoztatása jogszabályi változásokról, a kötelező együttműködésről.
- Szakmaközi megbeszélés/kerekasztal beszélgetés keretében a járási jelzőrendszeri tanácsadó segítségével a jelzőrendszeres együttműködés hatékonyabbá tételének átbeszélése.
- Szakmaközi megbeszélést szívesen tartunk igény esetén akár az adott intézményben vagy vidéki helyszínen.
- A jelzőrendszeri tagok kérésének megfelelő aktuális témákat választunk.
- Szakmaközi megbeszélés tartása a rendőrség részéről a fiatalok - és fiatal felnőtt korosztály bűnelkövetése és drog prevenciók tevékenysége témakörében.
- A jelzőrendszeri tagok megkeresése telefonon, személyesen, hatékonyabb együttműködés kialakítása.
- A civil szervezetek, egyházak megszólítása, a csellengő fiatalok szabadidejének hasznos eltöltési lehetőségeiről.

- A jelzőrendszeri tagok tájékoztatása az ellátási területünkön igénybe vehető pénzbeli – és természetbeni ellátásokról, jogszabályváltozásokról.
- A köznevelési intézmények ösztöndíjprogramokon való részvételének ösztönzése, a hátrányos helyzetű gyermekek támogatása érdekében.
- Veszélyeztetettség minél korábbi életkorban történő felismerése és jelzése szolgálatunk, vagy közvetlenül a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Marcali Tagintézménye, illetve a Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Szakrendelés és Gondozó felé – ezt követően pedig a társszakmák hatékony együttműködése, a kompetenciahatárok figyelembevételével.
- Meghívásra részt veszünk az általunk ellátott települések óvodáiban, általános- és középiskoláiban tartott szülői értekezleteken, ahol tájékoztatást adunk a család- és gyermekjóléti szolgálat munkájáról, az együttműködés lehetőségeiről.
- Esetkonzultációk/esetmegbeszélések/esetkonferenciák délutáni időpontra tétele (iskoláskorú gyermek esetén).
- Óvodai, iskolai oktatás keretein belül a helyes életvezetési szabályok tudatosítása (prevenció).
- Prevenció program: Hátrányos helyzetű gyermekek számára nyáron strandolási lehetőség biztosítása/szabadidő hasznos eltöltéséhez kreatív-kézműves foglalkozások.
- Megfelelő családsegítői létszám esetén a nem tanköteles fiatalkorúak számára csoportfoglalkozások tartása/vagy a védelembe vett gyermekek szülei számára csoportfoglalkozás, készségfejlesztés.
- Ruhabörzék szervezése, adományosztás közvetítése hátrányos helyzetű családok számára.

Marcali, 2018. 05. 11.

Pápai Ibolya
Pápai Ibolya
szakmai vezető

Hartal Katalin
Hartal Katalin
igazgató